

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТУ ЕКОНОМІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВННІЕ ЗУНУ
Борис ПОГРІЩУК

2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи ЗУНУ
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «РИНКОВА ІНФРАСТРУКТУРА»

ступінь вищої освіти – БАКАЛАВР

галузь знань - 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

спеціальність - 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

освітньо-професійна програма – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

кафедра економіки обліку та оподаткування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	4	7	40	26	4	10	70	150	7
Заочна	4	7	8	4	-	-	138	150	7

Handwritten signature

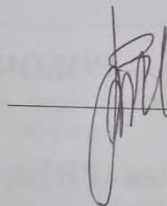
Вінниця – ВННІЕ ЗУНУ – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», затвердженої Вченою радою ЗУНУ 24 червня 2020 року, протокол № 10.

Робоча програма складена доцентом кафедри економіки, обліку та оподаткування ВННІЕ ЗУНУ, канд. геогр. наук, доц. Іриною МАРТУСЕНКО.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, обліку та оподаткування ВННІЕ ЗУНУ, протокол № 1 від 28 серпня 2023 року

Завідувач кафедри
к.е.н., доц.

Віктор ПИЛЯВЕЦЬ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, протокол № 9 від 30 серпня 2023 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності
д.е.н., професор

Ольга СОБКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РИНКОВА ІНФРАСТРУКТУРА»

1. Опис дисципліни «Ринкова інфраструктура»

Дисципліна «Ринкова інфраструктура»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки: <i>Денна – 4</i> <i>Заочна – 4</i> Семестр: <i>Денна – 7</i> <i>Заочна – 7</i>
Кількість змістових модулів – 2	ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 40 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 26 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин: денна – 150 заочна – 150	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Самостійна робота: <i>Денна – 70 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Тренінг, КПЗ (ДФН) – 10 год. Індивідуальна робота: <i>Денна – 4 год.</i>
Денна форма навчання 7 семестр – 12 год. , з них аудиторні – 5 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Ринкова інфраструктура»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Дисципліна «Ринкова інфраструктура» є обов'язковою серед визначених освітньо-професійною програмою підготовки магістрів зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» навчальних дисциплін.

Метою дисципліни є забезпечення достатнього рівня компетентностей майбутніх професіоналів у науковому обґрунтуванні та прийнятті оптимальних управлінських рішень з питань взаємодії суб'єктів підприємництва з елементами ринкової інфраструктури.

2.2. Завдання вивчення дисципліни полягає у вивченні існуючих елементів ринкової інфраструктури, особливостей їх функціонування та впливу на суб'єкти підприємництва, закріплення комплексу економічних знань і засвоєння досягнень теорії та практики управління ринковими суб'єктами.

Метою лекційних занять є ознайомлення студентів з головними теоретичними аспектами функціонування ринкової інфраструктури, існуючим досвідом організації діяльності її елементів та впливу на ринкове середовище бізнесу.

Метою практичних занять є формування у студентів умінь щодо оцінки міри впливу елементів ринкової інфраструктури на ефективність функціонування підприємницьких структур, практичних навичок у прийнятті обґрунтованих господарсько-управлінських рішень в умовах ринкової економіки.

Завданням проведення практичних занять є:

- засвоєння і закріплення теоретичних аспектів дисципліни, отриманих на лекційних заняттях;
- формування умінь і практичних навичок щодо визначення міри впливу окремих елементів ринкової інфраструктури на кінцеві показники діяльності підприємницьких структур;
- практичне використання методики розрахунку показників оцінки ефективності функціонування суб'єктів підприємництва, досягнутої внаслідок впливу на них різних елементів ринкової інфраструктури, та вирішення інших прикладних економічних завдань у галузі формування сприятливого середовища бізнесу.

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

2.4. Передумовами вивчення дисципліни є попереднє опанування теоретичним і практичним матеріалом таких навчальних дисциплін: мікроекономіка, макроекономіка, менеджмент, підприємництво, управління якістю і конкурентоспроможністю, економіка торгівлі.

2.5. Результати навчання

ПРН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РИНКОВА ІНФРАСТРУКТУРА»

Змістовний модуль 1.

Ринкова інфраструктура, її комерційні та некомерційні складові

ТЕМА 1. Ринкова інфраструктура: сутність і характеристика

Поняття ринкової інфраструктури, еволюція її змісту від командно-адміністративної економіки до вільного ринку. Роль ринкової інфраструктури як сфери діяльності у забезпеченні ефективного функціонування економіки.

Концепції ринкової інфраструктури: накладних витрат, інституційна, розподільча, маркетингова, логістична.

Ознаки ринкової інфраструктури. Функції ринкової інфраструктури. Макро-, мезо- та макрорівні ринкової інфраструктури, їх характеристика.

Елементи ринкової інфраструктури: інформаційно-аналітична, фінансово-кредитна, матеріально-технічна, їх характеристика.

Макроекономічні показники інфраструктури товарного ринку. Показники оцінювання окремих складових ринкової інфраструктури (матеріальної, кредитно-розрахункової, кадрової).

Література: 1, 2, 3, 8, 10, 12, 14, 15, 17, 19, 20, 21.

ТЕМА 2. Комерційні посередники в ринковій інфраструктурі

Суть, види і функції оптової торгівлі як елемента ринкової інфраструктури. Роль і завдання оптової торгівлі в процесі товарного обігу. Чинники впливу на розвиток оптової торгівлі.

Роздрібна торгівля, її функції. Форми роздрібною торгівлі, чинники впливу на вибір формату роздрібною торгівлі. Роздрібні торговці, їх види. Особливості функціонування роздрібних торгових підприємств. Поняття торгового дому, їх особливості. Основні завдання і функції торгових домів. Структура управління торгового дому. Класифікація торгових домів.

Поняття і види товарних бірж. Умови функціонування товарної біржі. Суб'єкти та операції на товарних біржах. Біржовий товар, його особливості. Біржові угоди, їх види.

Сутність аукціонної торгівлі. Види аукціонів. Порядок проведення аукціонів. Поняття виставки, її мета. Поняття і цілі організації ярмарків. Риси оптового ярмарку. Класифікація оптових ярмарків. Порядок участі в оптових ярмарках. Виставково-ярмаркова діяльність.

Зміст персонального продажу, його форми і особливості. Способи комунікацій з покупцями. Показники оцінки діяльності торгового персоналу.

Рекламна діяльність та її значення у забезпеченні ефективного підприємництва. Рекламні посередники, їх класифікація та функції. Рекламні заходи, сфера їх використання. Рекламні витрати, їх розрахунок.

Література: 4, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 18, 21.

ТЕМА 3. Рекламні посередники в ринковій інфраструктурі, їх роль та значення

Рекламна діяльність та її значення у забезпеченні ефективного підприємництва. Рекламні посередники, їх класифікація та функції. Діяльність рекламних посередників у забезпеченні інфраструктури ринку. Рекламні заходи, сфера їх використання. 7 Роль маркетингових комунікацій в забезпеченні інфраструктури ринку. Види маркетингових комунікацій. Директ-маркетингові агентства. Інтернет-маркетинг. Рекламні витрати, їх розрахунок. Зміст персонального продажу, його форми і особливості. Способи комунікацій з покупцями. Показники оцінки діяльності торгового персоналу.

Література: 1, 3, 6, 7, 9, 13, 14.

ТЕМА 4. Некомерційні посередники ринкової інфраструктури

Поняття торгово-промислової палати. Цілі і завдання торгово-промислових палат. Принципи і порядок створення торгово-промислових палат. Діяльність Торгово-промислової палати України.

Поняття фондової біржі, основні засади її функціонування. Види фондових бірж. Функції фондової біржі. Типи фондових бірж. Вимоги до фондових бірж. Основні операції, які здійснюються на фондових біржах.

Бізнес-асоціації, їх особливості, функції та завдання. Бізнес-асоціації та напрямки інфраструктурного забезпечення підприємництва.

Громадські об'єднання підприємців, їх види. Напрямки діяльності і завдання громадських організацій у сфері розвитку підприємництва.

Література: 1, 4, 5, 6, 8, 9, 14, 19, 20, 21.

ТЕМА 5. Роль та місце банків в ринковій інфраструктурі

Поняття і базові засади діяльності фінансових посередників в ринковій економіці. Види і функції фінансових посередників. Роль та місце банків як фінансових посередників грошового ринку. Банківська система як інституційний елемент фінансового ринку. Види банків. Універсальні та спеціалізовані комерційні банки. Інвестиційні банки, особливості їх

функціонування. Види діяльності інвестиційних банків. Функції та операції комерційних банків. Банківські послуги. Формування банківських ресурсів шляхом залучення вільних грошових коштів суб'єктів ринку. Посередництво в кредитуванні та в розрахунках. Трансакційні операції банків. Трансакційні витрати. Банківські технології. Новітні фінансові інструменти. Цифровий банкінг.

Література: 2, 4, 7, 8, 9, 11, 14, 15.

Змістовний модуль 2.

Фінансові, інформаційні та матеріальні елементи ринкової інфраструктури

ТЕМА 6. Небанківські посередники в інфраструктурі фінансового ринку

Особливості функціонування небанківських фінансово-кредитних посередників як елементів ринкової інфраструктури, їх значення та вплив на забезпечення ефективності функціонування підприємницьких структур, організаційні засади діяльності та функції кредитних спілок, лізингових компаній, інвестиційних фондів, інститутів спільного інвестування тощо. Фінансові компанії. Інститути спільного інвестування, їх види. Поняття і зміст діяльності кредитних спілок як елементів ринкової інфраструктури. Кредитні спілки в механізмі взаємодії з підприємницькими структурами і населенням. Надання кредитних послуг кредитною спілкою. Поняття лізингу як специфічного виду фінансово-господарських операцій. Особливості та об'єкти лізингу. Сторони лізингових операцій. Види лізингу. Економіко-правові основи лізингової діяльності.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16.

ТЕМА 7. Пенсійні фонди та страхові компанії як фінансові посередники грошового ринку

Організаційно-правові засади діяльності, роль та функції пенсійних фондів та страхових компаній як фінансових посередників грошового ринку. Пенсійні фонди, їх значення та специфіка функціонування як елементів ринкової інфраструктури. Особливості діяльності державних та недержавних пенсійних фондів. Порядок діяльності недержавних пенсійних фондів. Напрямки розвитку пенсійної системи: солідарна система, обов'язкова накопичувальна система, система добровільного накопичення. Страхові компанії та економічні основи їх функціонування. Види, функції та базові засади діяльності страхових компаній. Типи страхових компаній. Обов'язкове і добровільне страхування. Види полісів компаній зі страхування життя. Страхові ризики та механізм їх мінімізації.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16.

ТЕМА 8. Інформаційно-аналітична ринкова інфраструктура

Сутність та зміст консультування. Види консультантів, їх послуги. Зовнішні та внутрішні консультанти, їх переваги і недоліки. Типи консультаційних організацій зовнішнього консультування. Управлінське консультування, його особливості. Суб'єкти управлінського консультування.

Зміст аудит-консалтингу. Послуги аудиторських фірм. Особливості діяльності аудиторських фірм. Кадровий консалтинг, його завдання.

Юридичні послуги, їх класифікація та особливості. Юридичний консалтинг як складова консалтингового сектору економіки. Види юридичного консалтингу. Особливості підприємницької діяльності у сфері юридичного консалтингу.

Ринок консалтингових послуг в Україні, його стан, особливості і тенденції розвитку.

Література: 3, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 18, 19, 20, 21.

ТЕМА 9. Державні інституції в ринковій інфраструктурі

Фіскальна служба України, загальні принципи її організації. Структура органів фіскальної служби. Завдання і функції органів фіскальної служби як елемента ринкової інфраструктури. Митна служба, її роль у розвитку підприємництва.

Державна регуляторна служба України, її завдання і функції. Державна регуляторна політика, її суть і роль у розвитку підприємництва. Дозвільна система і ліцензування. Реалізація державної політики у сфері державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів (Держспоживінспекція України), її завдання. Контроль за додержанням законодавства про захист прав споживачів. Законодавство про рекламу. Державний ринковий нагляд. Державний нагляд за додержанням технічних регламентів, стандартів, норм і правил.

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба України), її функції. Безпечність харчових продуктів і ветеринарія. Фітосанітарні вимоги і фітосанітарний контроль.

Державний санітарно-епідеміологічний нагляд. Контроль у сфері робіт і послуг. Контроль у сфері внутрішньої торгівлі та ціноутворення. Контроль у сфері реклами і дотримання анти-тютюнового законодавства.

Державна служба зайнятості, її завдання і функції в системі розвитку підприємництва.

Література: 1, 2, 4, 8, 9, 19, 21.

ТЕМА 10. Матеріальні елементи ринкової інфраструктури

Транспортна інфраструктура як специфічна галузь економіки. Критерії віднесення транспорту до елементів інфраструктури. Шляхи сполучення як складова транспортної інфраструктури.

Складське господарство, його мета і функції. Чинники впливу на формування об'єктів складської інфраструктури, тенденції її розвитку. Види складів. Технічні засоби маніпулювання і внутрішнього транспортування.

Галузь зв'язку, його місце в ринковій інфраструктурі. Послуги зв'язку, їх особливості та класифікація.

Енергетична галузь як елемент ринкової інфраструктури, її місце в економіці. Особливості енергетики. Структура енергетичної галузі України.

Література: 4, 7, 10, 12, 13, 18, 20.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

з дисципліни «РИНКОВА ІНФРАСТРУКТУРА»

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

№ з/п	Тема	Лекції	Практ.	СРС	ІРС	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1. Ринкова інфраструктура, її комерційні та некомерційні складові</i>							
1.	Тема 1. Ринкова інфраструктура: сутність і	4	2	7	2	5	Поточне опитування, кейси, тести, задачі
2.	Тема 2. Комерційні посередники в ринковій інфраструктурі	4	2	7			
3.	Тема 3. Рекламні посередники в ринковій інфраструктурі, їх роль та	4	2	7			
4.	Тема 4. Некомерційні посередники в ринковій інфраструктурі	4	2	7			
5.	Тема 5. Роль та місце банків в ринковій інфраструктурі	4	2	7			
<i>Змістовий модуль 2. Фінансові, інформаційні та матеріальні елементи ринкової інфраструктури</i>							
6.	Тема 6. Небанківські посередники в інфраструктурі фінансового	4	2	7	2	5	Поточне опитування, кейси, тести, задачі
7.	Тема 7. Пенсійні фонди та страхові компанії як фінансові	4	2	7			
8.	Тема 8. Інформаційно-аналітична ринкова інфраструктура	4	4	7			
9.	Тема 9. Державні інституції в ринковій інфраструктурі	4	4	7			
10.	Тема 10. Матеріальні елементи ринкової інфраструктури	4	4	7			
	РАЗОМ	40	26	70	4	10	150

4.2. Заочна форма навчання

Теми курсу	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль I. Ринкова інфраструктура, її комерційні та некомерційні складові			
Тема 1. Ринкова інфраструктура: сутність і характеристика		-	14
Тема 2. Комерційні посередники в ринковій інфраструктурі	-	-	14
Тема 3. Рекламні посередники в ринковій інфраструктурі, їх роль та значення	2	2	14
Тема 4. Некомерційні посередники в ринковій інфраструктурі	2	-	14
Тема 5. Роль та місце банків в ринковій інфраструктурі	-	-	14
Змістовний модуль 2. Фінансові, інформаційні та матеріальні елементи ринкової інфраструктури			
Тема 6. Небанківські посередники в інфраструктурі фінансового ринку	2	-	14
Тема 7. Пенсійні фонди та страхові компанії як фінансові посередники грошового ринку	-	-	14
Тема 8. Інформаційно-аналітична ринкова інфраструктура	2	2	14
Тема 9. Державні інституції в ринковій інфраструктурі	-	-	14
Тема 10. Матеріальні елементи ринкової інфраструктури	-	-	12
Разом	8	4	138

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Денна форма.

Практичне заняття № 1

Тема: Ринкова інфраструктура: сутність і характеристика

Мета: засвоїти сутність та еволюцію розвитку ринкової інфраструктури, її концепції та сучасні елементи.

Питання для обговорення:

1. Сутність та еволюція поняття «ринкова інфраструктура».
2. Концепції ринкової інфраструктури.
3. Ознаки, функції та рівні ринкової інфраструктури.
4. Показники оцінювання стану і динаміки інфраструктури.

Література: 1, 2, 3, 5, 7, 8, 11, 14, 16, 17, 21.

Практичні заняття № 2

Тема: Комерційні посередники в ринковій інфраструктурі

Мета: засвоїти особливості функціонування комерційних посередників на ринку та їх роль у розвитку підприємницької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Оптова і роздрібна торгівля, їх роль у забезпеченні товарообороту.
2. Торгові доми, особливості їх функціонування.
3. Особливості функціонування роздрібних торгових підприємств в регіоні.
4. Товарні біржі, їх види, мета і функції.
5. Аукціонна торгівля, її організація та особливості.
6. Виставково-ярмаркова торгівля, її організація.
7. Оптові ярмарки, порядок участі в оптових ярмарках.
8. Рекламні посередники в ринковій інфраструктурі.
9. Рекламні витрати, їх оцінка.

Література: 4, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 18, 20.

Практичне заняття № 3

Тема: Рекламні посередники в ринковій інфраструктурі, їх роль та значення

Мета: засвоїти місце та функції рекламних посередників в ринковій інфраструктурі та їх роль у розвитку підприємницької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Рекламні посередники в ринковій інфраструктурі.
2. Роль маркетингових комунікацій у забезпеченні інфраструктури ринку.
3. Види маркетингових комунікацій.
4. Рекламні витрати, їх оцінка.
5. Зміст персонального продажу, його форми і особливості.

Література: 1, 3, 6, 7, 9, 13, 14.

Практичні заняття № 4

Тема: Некомерційні посередники ринкової інфраструктури

Мета: засвоїти особливості функціонування некомерційних посередників та їх роль у розвитку підприємництва.

Питання для обговорення:

1. Торгово-промислові палати, їх цілі в системі ринкової інфраструктури.
2. Фондові біржі як елементи ринкової інфраструктури, основні засади її функціонування.
3. Види фондових бірж та їх функції.
4. Основні операції, які здійснюються на фондових біржах.
5. Бізнес-асоціації, їх особливості, функції та завдання.
6. Громадські об'єднання підприємців, їх вплив на розвиток бізнесу.

Література: 1, 4, 5, 6, 8, 9, 14, 19, 21.

Практичні заняття № 5

Тема. Роль та місце банків в ринковій інфраструктурі

Мета: засвоїти особливості функціонування фінансово-кредитних посередників, і банків зокрема, як елементів ринкової інфраструктури, їх значення та вплив на забезпечення ефективності функціонування підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Сутність і базові засади діяльності фінансово-кредитних посередників грошового ринку.

2. Роль банків як фінансових посередників в ринковій економіці.
  3. Роль та функції банківської системи. Види банків.
  4. Організаційно-правові засади діяльності комерційних банків, їх вплив на діяльність підприємницьких структур. Функції та операції комерційних банків.
  5. Кредитування комерційними банками суб'єктів господарювання. Роль банківських кредитів у формуванні фінансових ресурсів суб'єктів ринку.
  6. Банківські технології. Цифровий банкінг.
- Література: 2, 4, 7, 8, 9, 11, 14, 15.**

Практичне заняття № 6

Тема. Небанківські посередники в інфраструктурі фінансового ринку

Мета: засвоїти особливості функціонування небанківські фінансово-кредитні установи в системі фінансового посередництва та механізм їх впливу на діяльність ринкових підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Інвестиційні посередники в системі ринкової інфраструктури, їх види.
2. Фінансові компанії: сутність та напрями діяльності.
3. Кредитні спілки та їх вплив на діяльність суб'єктів ринку в Україні.
4. Лізинг як специфічний вид фінансово-господарських операцій. 5. Види лізингу, їх характеристика.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16.

Практичне заняття 7

Тема. Пенсійні фонди та страхові компанії як фінансові посередники грошового ринку

Мета: засвоїти організаційно-правові засади діяльності, функції та операції пенсійних фондів та страхових компаній як фінансових посередників грошового ринку, з'ясувати їх вплив на діяльність підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Пенсійні фонди, їх значення та особливості функціонування як фінансових посередників ринкової інфраструктури.
2. Напрямки розвитку пенсійної системи України.
3. Страхові компанії, їх типи і характеристика.
4. Компанії зі страхування життя. Перестраховики на ринку страхування життя України.
5. Ризикові страхові компанії, їх види та операції.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16.

Практичні заняття 8-9

Тема: Інформаційно-аналітична ринкова інфраструктура

Мета: ознайомитись з теоретичними основами функціонування елементів інформаційно-аналітичної інфраструктури ринку, їх значення у розвитку підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Консультаційна діяльність, види і особливості консалтинг-послуг.
2. Управлінське консультування та його суб'єкти.
3. Аудит-консалтинг як елемент ринкової інфраструктури, його особливості.
4. Кадровий консалтинг.
5. Юридичні послуги, їх класифікація та особливості.
6. Ринок послуг юридичного консалтингу.
7. Ринок консалтингових послуг в Україні, його характеристика.

Література: 1, 2, 4, 8, 9, 15, 18, 19, 20.

Практичні заняття № 10-11**Тема: Державні інституції в ринковій інфраструктурі**

Мета: опанувати основи функціонування елементів інформаційно-аналітичної інфраструктури ринку, їх значення у розвитку підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Державна податкова служба України, загальні принципи її організації та структура.
2. Податкова політика в системі ринкової інфраструктури.
3. Державна регуляторна служба України, її завдання, функції та механізм функціонування.
4. Дозвільна система та ліцензування.
5. Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів.
6. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.
7. Державна служба зайнятості України.

Література: 4, 8, 9, 19.

Практичні заняття № 12-13**Тема : Матеріальні елементи ринкової інфраструктури**

Мета: засвоїти основи функціонування елементів транспортно-комунікаційної, логістично-складської, енергетичної інфраструктури ринку, їх значення у розвитку підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Транспортна інфраструктура.
2. Складська інфраструктура
3. Зв'язок як сфера діяльності та його роль у формуванні ефективних комунікацій в економіці.
4. Енергетика як галузь діяльності та елемент ринкової інфраструктури.

Література: 4, 12, 13, 18, 20.

Заочна форма.**Практичне заняття № 1****Тема: Ринкова інфраструктура: сутність і характеристика**

Мета: засвоїти сутність та еволюцію розвитку ринкової інфраструктури, її концепції та сучасні елементи.

Питання для обговорення:

5. Сутність та еволюція поняття «ринкова інфраструктура».
6. Концепції ринкової інфраструктури.
7. Ознаки, функції та рівні ринкової інфраструктури.
8. Показники оцінювання стану і динаміки інфраструктури.

Тема: Комерційні посередники в ринковій інфраструктурі

Мета: засвоїти особливості функціонування комерційних посередників на ринку та їх роль у розвитку підприємницької діяльності.

Питання для обговорення:

10. Оптова і роздрібна торгівля, їх роль в забезпеченні товарообороту.
11. Торгові доми, особливості їх функціонування.
12. Особливості функціонування роздрібних торгових підприємств в регіоні.
13. Товарні біржі, їх види, мета і функції.
14. Аукціонна торгівля, її організація та особливості.
15. Виставково-ярмаркова торгівля, її організація.

16. Оптові ярмарки, порядок участі в оптових ярмарках.
17. Рекламні посередники в ринковій інфраструктурі.
18. Рекламні витрати, їх оцінка.

Тема: Рекламні посередники в ринковій інфраструктурі, їх роль та значення

Мета: засвоїти місце та функції рекламних посередників в ринковій інфраструктурі та їх роль у розвитку підприємницької діяльності.

Питання для обговорення:

1. Рекламні посередники в ринковій інфраструктурі.
2. Роль маркетингових комунікацій в забезпеченні інфраструктури ринку.
3. Види маркетингових комунікацій.
4. Рекламні витрати, їх оцінка.
5. Зміст персонального продажу, його форми і особливості.

Тема: Некомерційні посередники ринкової інфраструктури

Мета: засвоїти особливості функціонування некомерційних посередників та їх роль у розвитку підприємництва.

Питання для обговорення:

7. Торгово-промислові палати, їх цілі в системі ринкової інфраструктури.
8. Фондові біржі як елементи ринкової інфраструктури, основні засади її функціонування.
9. Види фондових бірж та їх функції.
10. Основні операції, які здійснюються на фондових біржах.
11. Бізнес-асоціації, їх особливості, функції та завдання.
12. Громадські об'єднання підприємців, їх вплив на розвиток бізнесу.

Тема. Роль та місце банків в ринковій інфраструктурі

Мета: засвоїти особливості функціонування фінансово-кредитних посередників, і банків зокрема, як елементів ринкової інфраструктури, їх значення та вплив на забезпечення ефективності функціонування підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Сутність і базові засади діяльності фінансово-кредитних посередників грошового ринку.
2. Роль банків як фінансових посередників в ринковій економіці.
3. Роль та функції банківської системи. Види банків.
4. Організаційно-правові засади діяльності комерційних банків, їх вплив на діяльність підприємницьких структур. Функції та операції комерційних банків.
5. Кредитування комерційними банками суб'єктів господарювання. Роль банківських кредитів у формуванні фінансових ресурсів суб'єктів ринку.
6. Банківські технології. Цифровий банкінг.

Практичне заняття № 2

Тема. Небанківські посередники в інфраструктурі фінансового ринку

Мета: засвоїти особливості функціонування небанківських фінансово-кредитних установи в системі фінансового посередництва та механізм їх впливу на діяльність ринкових підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Інвестиційні посередники в системі ринкової інфраструктури, їх види.
2. Фінансові компанії: сутність та напрями діяльності.
3. Кредитні спілки та їх вплив на діяльність суб'єктів ринку в Україні.
4. Лізинг як специфічний вид фінансово-господарських операцій.
5. Види лізингу, їх характеристика.

Тема. Пенсійні фонди та страхові компанії як фінансові посередники грошового ринку

Мета: засвоїти організаційно-правові засади діяльності, функції та операції пенсійних фондів та страхових компаній як фінансових посередників грошового ринку, з'ясувати їх вплив на діяльність підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Пенсійні фонди, їх значення та особливості функціонування як фінансових посередників ринкової інфраструктури.
2. Напрямки розвитку пенсійної системи України.
3. Страхові компанії, їх типи і характеристика.
4. Компанії зі страхування життя. Перестраховики на ринку страхування життя України.
5. Ризикові страхові компанії, їх види та операції.

Тема: Інформаційно-аналітична ринкова інфраструктура

Мета: ознайомитись з теоретичними основами функціонування елементів інформаційно-аналітичної інфраструктури ринку, їх значення у розвитку підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Консультаційна діяльність, види і особливості консалтинг-послуг.
2. Управлінське консультування та його суб'єкти.
3. Аудит-консалтинг як елемент ринкової інфраструктури, його особливості.
4. Кадровий консалтинг.
5. Юридичні послуги, їх класифікація та особливості.
6. Ринок консалтингових послуг в Україні, його характеристика.

Тема: Державні інституції в ринковій інфраструктурі

Мета: опанувати основи функціонування елементів інформаційно-аналітичної інфраструктури ринку, їх значення у розвитку підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Державна податкова служба України, загальні принципи її організації та структура.
2. Податкова політика в системі ринкової інфраструктури.
3. Державна регуляторна служба України, її завдання, функції та механізм функціонування.
4. Дозвільна система та ліцензування.
5. Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів.
6. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.
7. Державна служба зайнятості України.

Тема : Матеріальні елементи ринкової інфраструктури

Мета: засвоїти основи функціонування елементів транспортно-комунікаційної, логістично-складської, енергетичної інфраструктури ринку, їх значення у розвитку підприємницьких структур.

Питання для обговорення:

1. Транспортна інфраструктура.
2. Складська інфраструктура
3. Зв'язок як сфера діяльності та його роль у формуванні ефективних комунікацій в економіці.
4. Енергетика як галузь діяльності та елемент ринкової інфраструктури.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

У процесі виконання КПІЗ, разом із теоретичними знаннями і практичними навичками за фахом, студент повинен продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи та вміння творчо мислити, навчатися вирішувати науково-прикладні актуальні завдання, письмово викладати свої міркування та висновки.

Тема КПІЗ з дисципліни «Ринкова інфраструктура» має бути персональною для кожного студента. Тема обирається з наведеного примірного переліку та може змінюватись, уточнюватись викладачем залежно від особистих уподобань і переваг студента.

КПІЗ виконується комп'ютерним набором і подається на розгляд викладачеві у вигляді письмової роботи – есе, тобто невеликого за обсягом та вільного за композицією твору (2-3 с.), в якому висвітлюються індивідуальні враження та міркування з конкретного проблемного питання. У випадку виникнення певних труднощів при написанні есе студент повинен звернутися за консультацією до викладача.

Тематика ЕСЕ для виконання КПІЗ з дисципліни «Ринкова інфраструктура»

1. Перспективи розвитку регіональної ринкової інфраструктури.
2. Сучасні тенденції розвитку торгівлі в Україні.
3. Перспективи розвитку товарних бірж в Україні.
4. Перспективи страхового ринку України.
5. Торгово-промислові палати та їх роль у розвитку підприємництва.
6. Проблеми і перспективи розвитку аудиторських послуг в Україні.
7. Виставково-ярмаркова діяльність, її роль у розвитку товарного ринку.
8. Стан і перспективи розвитку консалтингових послуг в Україні.
9. Рекламна посередники на регіональному ринку.
10. Перспективи розвитку фондового ринку в Україні.
11. Перспективи регіонального ринку лізингових послуг.
12. Перспективи розвитку кадрового консалтингу в Україні.
13. Фіскальне забезпечення товарного ринку.
14. Юридичний консалтинг, його роль у розвитку підприємництва.
15. Митна служба та її роль у розвитку економіки.
16. Вплив громадських об'єднань підприємців на розвиток бізнесу.
17. Дотримання законодавства про захист прав споживачів в Україні.
18. Ветеринарна служба та безпечність харчових продуктів.
19. Антитютюнове законодавство України, його дієвість.
20. Роль державного санітарно-епідеміологічного нагляду у забезпеченні якості продуктів харчування.
21. Особливості функціонування регіонального центру зайнятості.
22. Транспортна інфраструктура регіону: стан і перспективи.
23. Перспективи розвитку галузі зв'язку в Україні.
24. Перспективні напрямки розвитку енергетики.

7. Організація проведення тренінгу

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у студентській групі, ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.

3. Практична частина реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю 4-5 осіб шляхом виконання завдань чи вирішення проблемних питань тренінгового заняття.

4. Підведення підсумків відбувається шляхом обговорення результатів виконання тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів, обміну думками з питань, винесених на тренінгове заняття.

Тематика тренінгу

1. Тема тренінгу: Визначення показників рентабельності лізингових та біржових операцій. Оцінка доцільності інвестування.
2. Тема тренінгу: Оцінка стану інфраструктури вітчизняного ринку в результаті військових дій росії. Перспективи відновлення: виклики та можливості.

Самостійна робота

Організація самостійної роботи студентів вимагає особливої уваги, тому, що частина питань, кожної теми виносить на самостійне вивчення студентами. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених кафедрою для вивчення навчальної дисципліни. Методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю (питання, тестування) з боку студента. Самостійна робота над засвоєнням дисципліни може виконуватися у читальних залах університету, навчальних кабінетах та комп'ютерних лабораторіях, в домашніх умовах. Кафедра забезпечує консультації з окремих найскладніших тем курсу. Викладачі кафедри здійснюють також поточний і підсумковий контроль та аналізують результати самостійної роботи студента. Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виносить на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалом, який опрацьовується на навчальних заняттях.

Тематика самостійної роботи

пп	Зміст самостійної роботи	К-ть годин дфн/зфн	
1.	ТЕМА 1. Ринкова інфраструктура: сутність і характеристика Елементи ринкової інфраструктури, їх характеристика. Характеристика макрорівня ринкової інфраструктури. Характеристика мезорівня ринкової інфраструктури. Характеристика мікрорівня ринкової інфраструктури.	7	14
2.	ТЕМА 2. Комерційні посередники в ринковій інфраструктурі Чинники впливу на розвиток оптової торгівлі в Україні. Вимоги до фондових бірж. Види біржових угод, їх характеристика. Характеристика різних видів оптових ярмарків. Персональний продаж як елемент ринкової інфраструктури. Оцінка торгового персоналу при здійсненні особистого (персонального) продажу. Класифікація та особливості діяльності рекламних посередників.	7	14
3	ТЕМА 3: Рекламні посередники в ринковій інфраструктурі, їх роль та значення Класифікація та особливості діяльності рекламних посередників. Маркетингові комунікації та їх види. Технології та напрямки діяльності рекламних посередників. Персональні продажі: переваги, недоліки та сфера застосування. Роль Інтернет-маркетингу в діяльності підприємницьких структур в Україні.	7	14

4.	ТЕМА 4. Некомерційні посередники ринкової інфраструктури Діяльність Торгово-промислової палати України. Характеристика діяльності найбільших світових фондових бірж. Характеристика діяльності найвпливовіших вітчизняних бізнес-асоціацій. Напрямки діяльності громадських об'єднань підприємців в регіоні, їх характеристика.	7	14
5.	ТЕМА 5. Роль та місце банків в ринковій інфраструктурі Характеристика універсальних і спеціалізованих комерційних банків, особливості їх діяльності. Банківські платіжні системи, їх роль та значення в розрахунках. Банківські ризики, особливості та цілі ризик-менеджменту в банках. Банківське кредитування реального сектору економіки в Україні. Новітні послуги комерційних банків, їх роль у розвитку бізнесу.	7	14
6.	ТЕМА 6. Небанківські посередники в інфраструктурі фінансового ринку Роль і функції фінансових посередників у розвитку ринкової економіки. Діяльність інвестиційних посередників на ринку, механізм кредитування ними суб'єктів господарювання. Організаційно-економічні аспекти діяльності кредитних спілок. Економіко-правові основи лізингової діяльності.	7	14
7	ТЕМА 7. Пенсійні фонди та страхові компанії як фінансові посередники грошового ринку Діяльність недержавних пенсійних фондів: світовий досвід та вітчизняні реалії. Особливості ринку страхових послуг в Україні. Страхові ризики, механізм їх зменшення. Оцінка стану та визначення напрямів розвитку пенсійної системи України.	7	14
8.	ТЕМА 8. Інформаційно-аналітична ринкова інфраструктура Види консультантів, характеристика їх послуг. Особливості діяльності аудиторських фірм. Законодавство України про аудит. Види юридичного консалтингу, їх характеристика. Особливості підприємницької діяльності у сфері юридичного консалтингу. Оцінка перспектив розвитку ринку консалтингових послуг в Україні.	7	14
9.	ТЕМА 9. Державні інституції в ринковій інфраструктурі Завдання і функції органів фіскальної служби на регіональному рівні. Роль митної служби у забезпеченні ефективності економіки. Повноваження і завдання регіональних органів Держаної регуляторної служби України. Контроль за додержанням законодавства про захист прав споживачів. Державний ринковий нагляд, його особливості. Контроль у сфері внутрішньої торгівлі та ціноутворення.	7	14
10	ТЕМА 10. Матеріальні елементи ринкової інфраструктури Критерії віднесення транспорту до ринкової інфраструктури. Характеристика стану дорожнього господарства в регіоні. Види складів та доцільність їх використання в процесі підприємницької діяльності. Послуги зв'язку, їх особливості та перспективи розвитку. Структура енергетичної галузі України, її характеристика. Перспективи розвитку світової енергетики.	7	12
	Разом	70	138

9. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням мультимедіа проєктора та інших ТЗН; практичні заняття, в тому числі у комп'ютерному класі; індивідуальні заняття; виконання розрахунково-графічних завдань під керівництвом викладача та самостійно; робота в Інтернет; виконання КПЗ; написання модульних контрольних робіт.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни «Ринкова інфраструктура» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента: поточне тестування та опитування; залікове модульне тестування та опитування; оцінювання виконання КПЗ; ректорська контрольна робота, екзамен.

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання: для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн.

11. Критерії поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Ринкова інфраструктура» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Ринкова інфраструктура (заліковий кредит)				
Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20%	20 %	20%	40%	
1. Усне опитування під час заняття (Теми 1-5 по 8 балів = 40 балів) 2. Модульна робота = 60 балів	1. Усне опитування під час заняття (Теми 6-10 по 6 балів = 30 балів) 2. Модульна робота = 70 балів	1. Написання та захист КПЗ = 70 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 30 балів	1. Тестові завдання (20 тестів по 2 бали за тест) – макс. 40 балів 2. Завдання 2 – макс. 30 балів. 3. Задача – макс. 30 балів.	100%

Шкала оцінювання (переведення)

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-10
2	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1-10
3	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-10
4	Проекційний екран	1-10
5	Персональні комп'ютери	1-10
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-10
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-10
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-10
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; PowerPoint і т.і.)	1-10
10.	Google Forms, Google Sheets	1-10

Рекомендована література

Основна:

1. Бойчик І. М. Ринкова інфраструктура: сутність та характеристика. Сталій розвиток економіки. 2013. № 3. С. 34-41.
2. Бойчик І. М. Функціональні елементи ринкової інфраструктури та їх вплив на діяльність виробничих підприємств. Інноваційна економіка. 2013. № 8 [46]. С. 25-32.
3. Брунець Б. Р. Сутність означення поняття інфраструктура. Науковий вісник НЛТУ України. 2012. Вип. 22.5. С. 372-377.
4. Жежуха В. Й., Маслак О. О., Маслак В. О. Ринкова інфраструктура та її вплив на економічне зростання виробництва: теоретичні та прикладні засади : монографія. Львів, 2010. 204 с.
5. Лесная О.С. Вплив ринкової інфраструктури на розвиток підприємництва на сучасному етапі. URL:

7. Жежуха В.Й. Ринкова інфраструктура та її вплив на економічне зростання виробництва: теоретичні та прикладні засади: монографія. Львів, 2016. 204 с.
8. Інфраструктурне забезпечення конкурентної економіки регіонів (методологія і механізми). НАН України. Інститут регіональних досліджень. Ред. кол.: наук. ред. д.е.н. проф. Беленький П.Ю. Львів, 2012. 308 с.
9. Ринкова інфраструктура. Ринок юридичних послуг : навч.-метод. посібн. О. М. Кібік, О. В. Корнілова, І. Ф. Примаченко, Л. В. Кузнецова ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 100 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/26018>.
10. Марцин В.С. Економіка торгівлі: підручник. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Знання, 2018. 603 с.
11. Прокопенко О.В. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2007. 296 с.
12. Савощенко А.С. Інфраструктура товарного ринку: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2015. 336 с.
13. Савощенко А.С. Інфраструктура товарного ринку: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2018. 376 с.
14. Сучасна економіка: навч. посіб. К.: Вища школа, 2015. 325 с.
15. Ткач А. А. Інституціональні основи ринкової інфраструктури: монографія. К.: НАН України, Об'єднаний ін-т економіки, 2012. 295 с.
16. Фінансовий ринок: навч. посібник для студ. вищ.навч. закладів/ О.Ю.Смоленська. - К.: Центр навч. літератури, 2016. - 384 с.
17. Пилявець В. М., Озима В. В., Заруба В. П. Інфраструктура товарного ринку : навч. посібник. К. : Аграрна освіта, 2015. 255 с.
18. Приходько Д. О. Основи біржової діяльності : підручник. Х. : ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с.
19. Сімків Л. Є. Ринкова інфраструктура: елементи та значення в ринковій економіці. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України : зб. наук. пр. 2020. Вип. 4 (144). С. 3-7.
20. Солодкий М. О., Резнік Н. П., Яворська В. О. Основи біржової діяльності : навчальний посібник / за ред. М. О. Солодкого. К. : ЦП Компринт, 2017. 450 с.
21. Ткач А. А. Інституціональні основи ринкової інфраструктури : монографія. К. : НАН України, Об'єднаний ін-т економіки, 2005. 295 с.
22. Шканова О.М. Інфраструктура товарного ринку: навчальний посібник. К. : ЦУЛ, 2016. 320 с.

Додаткові джерела:

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL: <https://smida.gov.ua/about>.
2. Іванова Н. В. Ринкова інфраструктура та її місце в регіональному економічному просторі. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. №28. С. 11-14. URL: <http://www.vestnikeconom.mgu.od.ua/journal/2017/28-2017/4.pdf>.
3. Інфраструктура товарного ринку: навчальний посібник / В.М. Пилявець, В.В. Озима, В.П. Заруба. К.: Аграрна освіта, 2015. с. 16-30.
4. Мацьків Р.Т., Топольницька Т.Б. Інфраструктура ринків: підходи до класифікації. Ефективна економіка. 2018. №3. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/3_2018/65.pdf.
5. Пахаренко О.В. Елементи ринкової інфраструктури: значення в ринковій економіці. Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки». 2021. Випуск 4(96). С. 268-27
6. Бойчик І. М. Економіка підприємства : підручник. К. : Кондор-Видавництво, 2016. 378с.

7. Бойчук Р. М., Гречаник Б. В. Формування інфраструктури інноваційного забезпечення розвитку малого бізнесу. URL: <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file>.
8. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436>.
9. Гризовська Л. О., Романова А. В. Маркетинг інновацій як інструмент успішного бізнесу. Економіка та суспільство. 2018. Випуск 16. С. 301-307.
10. Гросул В. А., Жилякова О. В. Оцінка турбулентності зовнішнього середовища в системі антикризового управління підприємством. Economic Annals-XXI. 2015. 3-4 (2). С. 51-54.
11. Еш С. М., Гончаренко А. С. Роль фондових бірж у розвитку економіки України. Наукові праці Національного університету харчових технологій. 2020. Т. 26, № 1. С. 63-70.
12. Жупаненко В. М. Сучасне трактування інфраструктури економіки. Облік і фінанси АПК: освітній портал. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/suchasne-traktuvannya-infrastrukturiekonomiki.html>.
13. Іванова Н. В. Ринкова інфраструктура та її місце в регіональному економічному просторі. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/28-2017/4.pdf>.
14. Краєвська А. С. Розвиток підприємництва в умовах інституційної невизначеності. Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2016. № 3. С.33-40.
15. Мацук З. Архітектура інфраструктури ринку цінних паперів. Фінанси України. 2018. № 5. С. 94-109.
16. Мацук З. А., Шийко В. І. Біржова інфраструктура ринку цінних паперів: прагматика та проблематика. Гроші, фінанси і кредит. 2018. Випуск 25. С.715-722.
17. Мацьків Р.Т., Топольницька Т.Б. Інфраструктура ринків: підходи до класифікації. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». 2018. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2018/65.pdf.
18. Ольвінська Ю. О., Самоєнкова О. В. Розвиток інфраструктури малого і середнього бізнесу в Україні. URL: <http://dSPACE.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1203/3>.
19. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. Дата оновлення 30.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
20. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. Дата оновлення 19.10.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.
21. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV (в редакції Закону від 19.06.2020 р. № 738-IX). Дата оновлення 30.06.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
22. Про товарні біржі : Закон України від 10.12.1991 р. № 1956-XII (в редакції Закону від 19.06.2020 р. № 738-IX). Дата оновлення 30.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>.
23. Рачинська Г. В., Лісовська Л. С. Система інфраструктурного забезпечення підприємств малого і середнього бізнесу. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/15904/1/32_2112.
24. Резнік Н. П., Дяченко Я. Є. Проблеми та перспективи формування фондових бірж в Україні. Сучасні питання економіки і права. 2018. Вип. 1. С. 119-128.
25. Савченко В. Ф. Інфраструктура національної економіки як необхідна умова економічного зростання. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка. 2016. Вип. 1 (47). Т.2. С.180-187.
26. Смолюх Т.І. Вплив елементів інформаційно-аналітичної ринкової інфраструктури на підприємництво. Формування механізмів управління якістю та підвищення конкурентоспроможності підприємств : VIII Міжнародна науково-практична Інтернет - конференція студентів, аспірантів та молодих вчених: тези доповідей (Дніпро, 23 березня 2017 р.) Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2017. С. 184-185.
27. Стирський М. В. Макро- та мікроекономічна ефективність фондових бірж України. Економіка та держава. 2020. № 9. С. 38-43.

28. Спяк Г. І., Собко О. М., Бойчик І. М. Елементи ринкової інфраструктури в інституційному забезпеченні підприємництва. Актуальні питання розвитку науки та освіти : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 30-31 серпня 2021 року). Львів, Львівський науковий форум, 2021. С.15-17.
29. Спяк Г. І., Фастовець М. М. Фінансове забезпечення розвитку підприємництва в Україні: інституційна складова. Економічний аналіз. 2019. Том 29. № 4. С. 67-79.
30. Рачинська Г.В. Система інфраструктурного забезпечення підприємств малого і середнього бізнесу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/15904/1/32_211216_Vis_725_Ekonomika.pdf.
31. Економіка енергетики: підручник. За ред. д.е.н., проф. Л.Г.Мельника, Суми: Університетська книга, 2015. 378 с.